

تأثیر داروی ضد تومور دانومایسین بر روی پروتئین هیستون H₁ با استفاده از روش طیف

سنجی

عذرا ربانی چادگانی*، سید جلال زرگر و سایه عبدالصمدی

تهران، دانشگاه تهران، مرکز تحقیقات بیوشیمی بیوفیزیک

تاریخ دریافت: ۸۴/۰۵/۲۵ تاریخ پذیرش: ۸۵/۰۴/۱۲

چکیده

در این مطالعه میانکنش داروی ضد تومور دانومایسین با هیستون H₁ در شرایط قدرت یونی مختلف با استفاده از روش طیف سنجی UV/Vis و طیف سنجی فلئوئورسانس مورد بررسی قرار گرفت. نتایج بدست آمده نشان می دهد که دانومایسین میزان جذب هیستون H₁ در ۲۱۰ نانومتر را کاهش داده و میزان ملکول های پروتئین غیر طبیعی شده وابسته به غلظت دارو است. ضمناً با افزایش غلظت دارو در محیط میزان ثابت اتصال افزایش و انرژی آزاد غیر طبیعی شدن کاهش می یابد. افزایش قدرت یونی محیط اثرات دارو بر هیستون H₁ را تشدید می نماید. میانکنش دارو با هیستون H₁ طیف نشری فلئوئورسانس H₁ را کاهش داده و ایجاد هیپوکرومیستی می کند. افزایش نمک در محیط نیز شدت هیپوکرومیستی را افزایش میدهد. نتایج پیشنهاد می نماید که در اتصال دارو به کروماتین هیستون H₁ نیز بعنوان هدف دارو میتواند در نظر گرفته شود.

واژه های کلیدی: دانومایسین، هیستون ها، کروماتین، طیف سنجی

*نویسنده مسئول، تلفن تماس: ۰۲۱-۶۶۴۹۹۴۲۲-۰۲۱، پست الکترونی: rabbani@ibb.ut.ac.ir

مقدمه

نوکلئوزومی به DNA متصل شده و موجب فشردن نوکلئوزومها می گردد (۳). هیستون H₁ غنی از اسید آمینه لیزین بوده و در ساختار خود یک تیروزین، یک فنیل آلانین داشته و فاقد تریپتوفان می باشد. ساختار پروتئین شامل سه بخش اصلی نوک، سر و دم است که بترتیب بخش N-انتهایی، بخش میانی ملکول و بخش C-انتهایی H₁ را می سازد (شکل ۱B). اسید های آمینه قلیایی در بخش نوک و دم متمرکز بوده و نقاط اصلی میانکنش با DNA را تشکیل می دهند. بخش سر که ردیف اسید آمینه های آن در موجودات مختلف حذف شده است با DNA و هیستونهای هسته مرکزی اتصال برقرار می نماید (۲و۶).

هیستونها دسته ای از پروتئینهای تشکیل دهنده ساختار کروماتین سلولی هستند که دارای میزان بالایی از اسیدهای آمینه قلیایی بوده و ملکول بیش از ۵۰ درصد باردار است. این پروتئینها تقریباً در تمام سلولهای عادی یافت می شوند و بطور کلی از پنج نوع پروتئین مختلف تشکیل یافته اند (H₄, H₃, H_{2B}, H_{2A}, H₁) (۳و۱۰). پروتئینهای هیستونی از طریق بارهای مثبت خود با بارهای منفی روی DNA میانکنش کرده و کمپلکس نوکلئوپروتئینی را می سازند. دایمر H_{2A}-H_{2B} و تراמר H₄-H₃ با هم اکتامری را تشکیل می دهند که همراه ۱۴۰ جفت باز DNA بخش هسته مرکزی (Core Particle) نوکلئوزومها (nucleosomes) را می سازند. در حالیکه هیستون H₁ در ناحیه رابط بین

لازم از کلوروسدیم چهار مولار برای تهیه غلظتهای مختلف نمک در بافر استفاده شد. کیسه های دیالیز برای مدت ۳ ساعت در محلول EDTA ۰/۱ مولار جوشانده و پس از شستشو با آب مقطر در یخچال نگهداری شد.

اثر دانومایسین بر هیستون H₁: غلظت ثابتی از هیستون H₁ (۲۵ میکرومولار) را در بافر فسفات ۲۰ میلی مولار ۷ pH= تهیه و داروی دانومایسین در غلظتهای مختلف (صفر تا ۲۰۰ میکرومولار) به آن اضافه شد. نمونه ها بمدت ۴۵ دقیقه در حرارت اتاق اینکوبه و سپس تغییرات جذب با استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتر (UV260 Shimadzu) اندازه گیری و محاسبات لازم انجام گردید. از روابط زیر جهت محاسبات استفاده گردید.

$K = [D] / [N]$ که در آن [N] غلظت پروتئین طبیعی (native) و [D] غلظت پروتئین دناتوره شده است. با توجه به تناسب غلظت یک ماده با میزان جذب آن، برای هر یک از حالات گذرا ثابت تعادل محاسبه گردید (۱۴).
 $K = Y / (1 - Y)$ ، در این رابطه Y میزان غیرطبیعی شدن پروتئین را در لحظه مورد نظر نشان می دهد. با توجه به مقادیر بدست آمده مقدار ΔG از رابطه $\Delta G = -RT \ln K$ محاسبه گردید. آزمایش در حضور غلظتهای مختلف نمک صفر تا ۰/۶ مولار نیز در شرایط مشابه انجام گرفت.

طیف سنجی فلئورسانس: غلظت معینی از هیستون H₁ (۷/۵ میکرومولار) در بافر فسفات ۲۰ میلی مولار و EDTA یک میلی مولار تهیه و پس از تهییج در طول موج ۲۹۵ نانومتر طیف نشری فلئورسانس بین ۳۰۰-۴۰۰ نانومتر رسم گردید. سپس غلظتهای مختلفی از دانومایسین (صفر تا ۱۷/۵ میکرومولار) بترتیب در نمونه وارد و طیفهای مخلوط H₁ و دانومایسین رسم شد. برای مقایسه از محلول اسید آمینه تیروزین در غلظت ۲ درصد استفاده شد. زمان اینکوباسیون برای هر نمونه ۳۰ دقیقه و سرعت scan برابر ۶۰ نانومتر بر دقیقه و slit های تهییجی و نشری هر یک برابر ۱۰ نانومتر بودند. برای اندازه گیری از دستگاه

دانومایسین (Daunomycin) از مؤثرترین آنتی بیوتیکهای آنتراسیکلین (Anthracycline antibiotics) است که بعنوان داروی ضدتومور در معالجه انواع سرطانها خصوصاً لوکمیا (Leukemia) استفاده می شود. ساختار دانومایسین در شکل C ۱ نشان داده شده است. هدف اصلی دارو در سلولها DNA می باشد که طی آن دارو از طریق حلقه تتراسیکلین خود وارد جفت بازهای DNA شده و در آن intercalate می شود (۱۴ و ۹). در مورد اتصال این دارو به پروتئینهای کروماتین خصوصاً هیستون H₁ مطالعاتی صورت گرفته و نتایج نشان می دهند که این دارو علاوه بر DNA قادر است به هیستونها نیز متصل شده (۱۸ و ۱) و احتمالاً از طریق ایجاد cross-link بین DNA و هیستونها مانع از فرآیندهای رونویسی و همانندسازی گردد (۸ و ۱۱).
 در این مطالعه اثر داروی دانومایسین بر روی هیستون H₁ با استفاده از روشهای اسپکتروسکوپی UV/Vis و فلئورسانس مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روشها

هیستون H₁ با استفاده از روش Sanders (۱۷) تهیه و سپس بر روی ستون کربوکسی متیل سفادکس C25 تخلیص گردید. مقدار پروتئین با روش تغییر یافته Lowry (۱۳) و خلوص آن بوسیله الکتروفورز بر روی ژل SDS (۱۲) تعیین گردید. هیستون H₁ خالص شده در بافر فسفات ۲۰ میلی مولار pH=۷ حل و پس از تنظیم pH مورد استفاده قرار گرفت.

دانومایسین (Sigma) در غلظت ۲ میلی گرم در لیتر در بافر فسفات ۲۰ میلی مولار pH=۷ حل و در ۲۰- درجه سانتی گراد ذخیره گردید.

اسید آمینه تیروزین هنگام آزمایش در بافر فوق حل و غلظتهای مناسب از آن تهیه گردید. در برخی موارد به بافر فسفات، اتیلن دی آمین تتراستیک اسید (EDTA) در غلظت یک میلی مولار اضافه گردید، همچنین در موارد

متصل شده به آن نیز در این فرآیند باید نقشی ایفا نمایند. هیستون H₁ از بزرگترین هیستونهاست که با اتصال به مناطق DNA رابط موجب فشردگی نوکلئوزومها و ایجاد ساختارهای Higher-order می شود. جهت بررسی اثر داروی ضدتومور دانومایسین بر روی هیستون H₁، این پروتئین تهیه و پس از اثر دادن غلظتهای مختلف دارو، میانکنش بین آنها با استفاده از روشهای مختلف مورد مطالعه قرار گرفت.

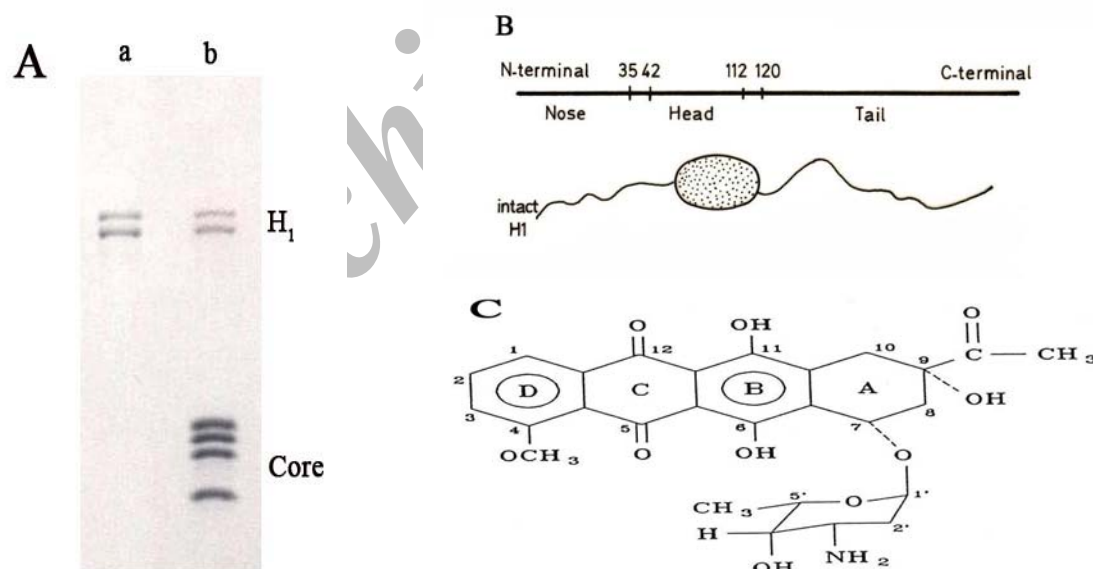
شکل ۱ طرح الکتروفورزی هیستون H₁ خالص شده بر روی ژل SDS (A) و ساختار آن که شامل سه بخش نوک، سر و دم است (B) نشان داده شده است. همچنین ساختار داروی دانومایسین که شامل یک حلقه تتراسیکلین و قند دانوزامین است در شکل ۱C نمایش داده شده است.

اسپکتروفتومتر فلوئورسانس Hitachi مدل MPF-4 استفاده گردید.

جهت رسم طیف نشری فلوئورسانس دارو نمونه پس از تهیه در طول موج ۴۸۵ نانومتر طیف در محدوده طول موج ۴۷۰-۴۵۰ نانومتر رسم گردید. ضمناً در همه موارد حداکثر شدت نشر فلوئورسانس (I_{max}) تعیین و منحنیهای مربوطه رسم گردید. برای مطالعه اثر شرایط قدرت یونی محیط بر میانکنش H₁ و دارو، از نمک کلرور سدیم استفاده و با وارد کردن غلظت معینی از آن در نمونه ها طیفها رسم شد.

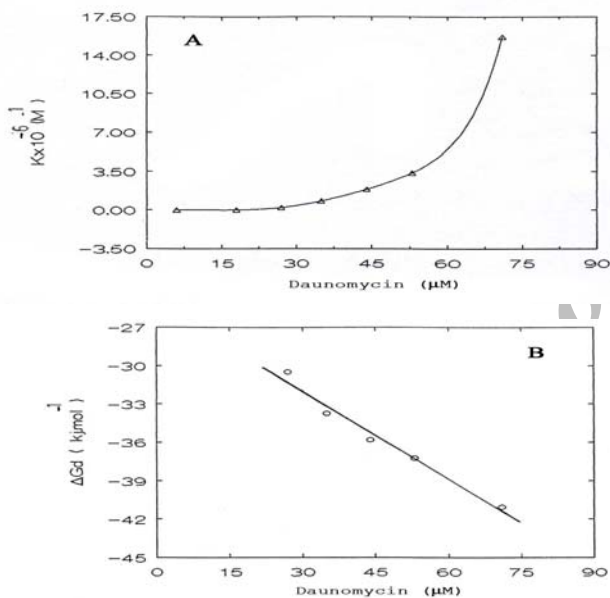
نتایج

در سلولهای یوکاریوت DNA در اتصال با پروتئینهای هیستونی و غیر هیستونی است که مجموعاً ترکیب نوکلئوپروتئین نوکلئوزوم ها را می سازند. با اینکه هدف اصلی داروی دانومایسین، DNA است ولی پروتئینهای

شکل ۱: (A) طرح الکتروفورزی هیستون H₁ خالص شده (a) در مقایسه با هیستون کل (b). (B) ساختار هیستون H₁ که در آن سه بخش نوک (nose)، سر (head) و دم (tail) مشخص شده است. (C) فرمول شیمیایی دانومایسین

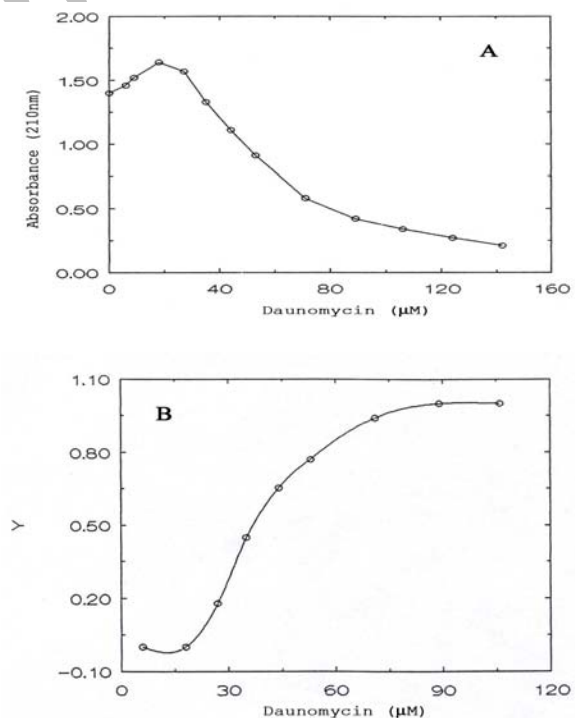
مقدار K و ΔG با بترتیب استفاده از روابط $K=Y/1-Y$ و $\Delta G_d = -RT \ln K$ محاسبه و نتایج در شکل ۳ نشان داده شده است. تغییرات ثابت اتصال K بر حسب غلظتهای مختلف دارو (شکل ۳A) نشان می دهد که با افزایش غلظت دارو مقدار K نیز افزایش می یابد ولی این افزایش تا غلظت حدود ۴۰ میکرومول دارو به آهستگی پیش می رود ولی غلظتهای بالاتر شیب تند را در میزان K نشان می دهند. تغییرات انرژی آزاد غیر طبیعی شدن هیستون H_1 بوسیله دانومایسین (ΔG_d) نیز در شکل ۳B نمایش داده شده است، بطوریکه مشاهده می شود، با افزایش غلظت دارو مقدار ΔG_d کاهش می یابد.

شکل ۳: تغییرات ثابت اتصال دارو به پروتئین بر حسب غلظت دارو (A) و تغییرات ΔG_d میانکنش دانومایسین با هیستون H_1 (B).

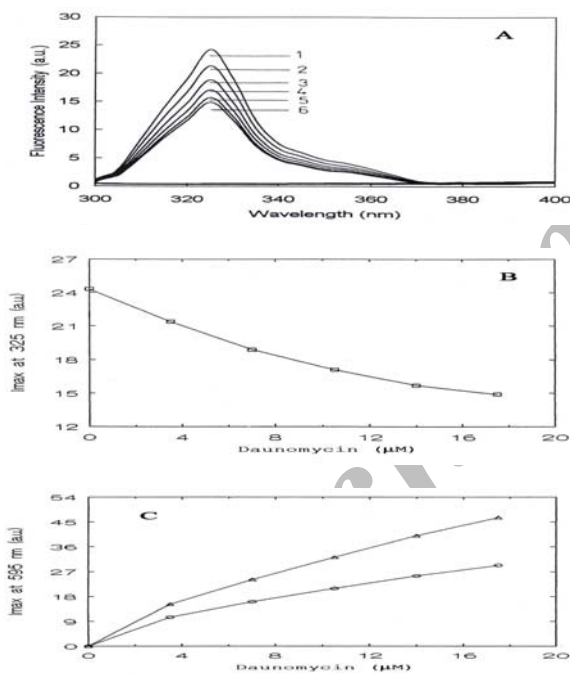
جهت بررسی نقش احتمالی قدرت یونی محیط بر فرآیند اثر دانومایسین بر هیستون H_1 ، تجربه فوق در حضور غلظتهای مختلف نمک کلورسدیم در شرایط مشابه مشاهده و نتایج در شکل ۴ نشان داده شده است. بطوریکه مشاهده می شود، با اینکه جذب هیستون H_1 در حضور نمک کاهش می یابد، در حضور دارو این کاهش در جذب تشدید می گردد.

هیستون H_1 با غلظتهای مختلف دارو اینکوبه و سپس جذب نمونه ها در ۲۱۰ نانومتر که جذب شاخص هیستون H_1 است اندازه گیری گردید (شکل ۲A). بطوریکه مشاهده می شود با وجودیکه میزان جذب در غلظتهای کم دارو موجب افزایش جذب H_1 می شود ولی با افزایش مقدار دارو، جذب H_1 بشدت کاهش می یابد. با استفاده از رابطه $Y = \frac{A_{abs} - A_N}{A_D - A_N}$ مقدار Y محاسبه و منحنی مربوطه رسم گردید. شکل ۲B میزان ملکولهای پروتئین غیر طبیعی شده (Y) را بر حسب غلظتهای مختلف دانومایسین نشان می دهد. بطوریکه مشاهده می شود منحنی بصورت یک نمودار سیگموئیدی است که در غلظتهای کم دارو (تا ۲۰ میلی مولار) پروتئین حالت طبیعی (Native) خود را حفظ می کند و سپس با افزایش غلظت دارو غیر طبیعی شدن پروتئین آغاز می شود تا جایی که منحنی به حد اشباع می رسد.

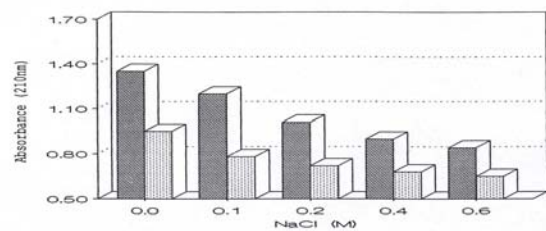

شکل ۴: تغییرات میزان جذب هیستون H_1 پس از تأثیر غلظتهای مختلف دانومایسین (A) و نمودار Y بر حسب غلظت دارو پس از ۳۰ دقیقه انکوباسیون در دمای اطاق (B).

به غلظت ثابتی از هیستون H_1 (۷/۵ میکرومول) غلظتهای مختلف دارو (۳-۱۸ میکرومول) اضافه و پس از ۱۵ دقیقه انکوباسیون طیف نشری هر یک رسم گردید. نتایج در شکل ۶ نشان داده شده است. بطوریکه ملاحظه می شود، وارد کردن دارو موجب کاهش در طیف نشر فلئورسانس پروتئین می گردد (hypochromicity). رسم تغییرات حداکثر نشر فلئورسانس (I_{max}) در مقابل غلظتهای مختلف دارو کاهش را بوضوح نشان می دهد. بررسی تغییرات شدت نشر فلئورسانس دانومایسین (ناحیه ۵۹۵ نانومتر) در حضور و عدم حضور هیستون H_1 نشان میدهد که میزان I_{max} افزایش می یابد و شیب نمودار در مقایسه با حالت کنترل زیاد می شود (شکل ۶C).

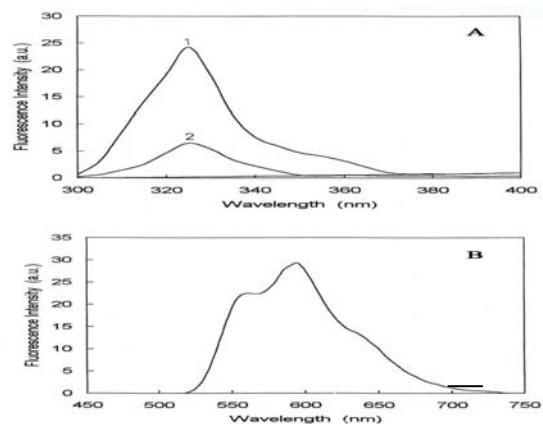

شکل ۶: (A) نمایش تغییرات طیف نشری فلئورسانس هیستون (۷/۵ میکرومول) پس از انکوباسیون با غلظتهای مختلف دانومایسین در دمای اتاق بمدت ۳۰ دقیقه در بافر ۲۰ میلی مولار، pH=۷ و ۱ میلی مولار EDTA شماره های ۱ الی ۶ بترتیب غلظتهای صفر، ۳/۵، ۷، ۱۰/۵، ۱۴ و ۱۷/۵ میکرومولار دارو را نشان می دهند. (B) تغییرات حداکثر نشر فلئورسانس هیستون H_1 بر حسب غلظتهای مختلف دانومایسین (C) نمایش تغییرات شدت نشر فلئورسانس دانومایسین پس از انکوباسیون با هیستون H_1 (۷/۵ میکرومول) (Δ) و مقایسه با حالت شاهد (O)

شکل ۴: تغییرات میزان جذب هیستون H_1 پس از انکوباسیون با دانومایسین بر حسب غلظتهای مختلف نمک کلروسدیم
 هیستون H_1 (▨) هیستون HI (⋯) انکوبه شده با دارو

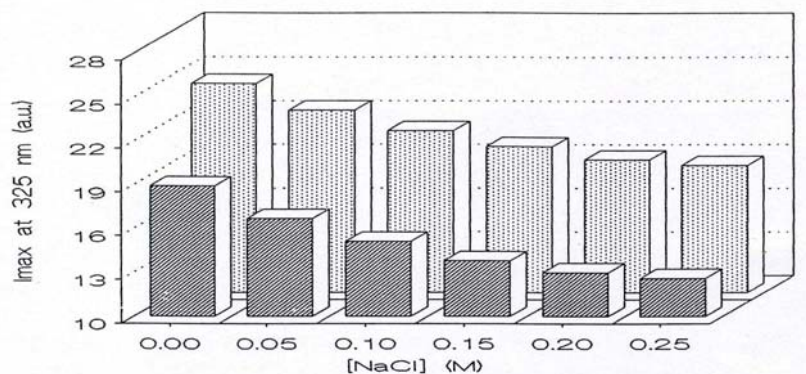
بمنظور بررسی میانکنش دانومایسین با هیستون H_1 با استفاده از روش طیف سنجی فلئورسانس ابتدا طیف نشری پروتئین در بافر فسفات پس از تهیه در ۲۹۵ نانومتر در محدوده ۴۰۰-۳۰۰ نانومتر رسم شد. طیف نشری اسید آمینه تیروزین در شرایط مشابه رسم و بعنوان شاهد در نظر گرفته شد. بطوریکه در شکل ۵A مشاهده می شود هیستون H_1 یک پیک شاخص در ۳۲۵ نانومتر دارد که مطابق با طیف نشری تیروزین است. همچنین طیف نشری دارو نیز بین ۷۵۰-۴۵۰ نانومتر رسم و در شکل ۵B نمایش داده شده است. این طیف شامل یک قله در ۵۹۵ نانومتر و یک شانه در ۵۵۰ نانومتر می باشد.

شکل ۵: (A) طیف نشری فلئورسانس هیستون H_1 (۷/۵ میکرومول) تهیه شده در طول موج ۲۹۵ نانومتر (شماره ۱) و مقایسه آن با طیف نشری اسید آمینه تیروزین در شرایط مشابه (شماره ۲). (B) طیف نشری فلئورسانس دانومایسین (۱۷/۵ میکرومول) تهیه شده در طول موج ۴۸۵ نانومتر.

شکل ۷ نشان می دهد که با افزایش غلظت نمک در محیط، هیپوکرومیستی طیف نشر فلئورسانس هیستون H_1 القاء شده توسط دانومایسین، تشدید گشته و کاهش حداکثر نشر فلئورسانس این پروتئین شدت می یابد.

بمنظور بررسی تأثیر قدرت یونی محیط بر نشر فلئورسانس، آزمایش فوق در حضور و عدم حضور غلظتهای مختلف نمک کلورسدیم $250 - 50$ mM در دمای اتاق انجام و طیفهای مربوطه رسم گردید. نتایج در

شکل ۷: نمایش تغییرات شدت فلئورسانس هیستون H_1 در غلظت $7/5$ میکرومولار پس از آنکوباسیون با 7 میکرومولار دانومایسین بر حسب غلظتهای مختلف نمک کلورسدیم. هیستون H_1 آنکوبه شده با دارو. هیستون H_1 (hatched) و هیستون H_1 آنکوبه شده با دارو (dotted).

بحث

اتصال داروهای آنتراسیکلین به کروماتین (۵ و ۴) بطور وسیع مطالعه شده ولیکن اطلاعات در مورد نقش پروتئینهای هیستونی بسیار محدود است.

هیستون H_1 تفاوت زیادی با سایر هیستونها دارد. این پروتئین بزرگتر از چهار پروتئین دیگر است (21 KDa) و به نواحی DNA رابط متصل می شود (۳). اتصال این پروتئین به DNA اساساً از طریق N و C انتهایی صورت می گیرد و بخش مرکزی ملکول (سر)، با Core Particle متصلاتی را برقرار می نماید. پروتئین H_1 جذب شاخص در 210 نانومتر دارد و یعلت کم بودن اسیدهای آمینه حلقوی جذب 280 آن قابل اندازه گیری نمی باشد.

میانکنش دانومایسین با هیستون H_1 وابسته به غلظت است بدین معنی که در غلظت کم دارو ($10 <$ میکرومول) میزان جذب H_1 را بطور محسوس افزایش می دهد ولیکن با افزایش غلظت دارو، اتصال دارو به پروتئین سبب کاهش

آنتی بیوتیکهای آنتراسیکلین از مشهورترین داروهای ضد تومور می باشند که کاربرد وسیع در شیمی درمانی دارند. دانومایسین با نام تجاری دانوروبیسین (Daunorubicin) از مهمترین این داروهاست که در درمان سرطانها خصوصاً سرطان خون مورد استفاده قرار می گیرد. هدف اصلی دانومایسین در سطح هسته سلول، ملکول DNA است بطوریکه دارو با ساختار ویژه خود قادر است در بین جفت بازهای DNA نفوذ نموده (Intercalation) و ساختار و عمل DNA: مانند همانندسازی و رونویسی را مختل سازد (۱۴ و ۱۵). از آنجا که در هسته سلولهای یوکاریوت، DNA در اتصال با بسیاری از پروتئینهاست که رویهم شبکه نوکلئوپروتئینی را می سازند و از طرفی پروتئینهای قلیایی مانند هیستونها در اتصال به DNA ساختارهای ویژه نوکلئوزومی را تشکیل می دهند، نقش پروتئینهای کروماتین در میانکنش دارو با کروماتین محرز می گردد.

تیروزین می شود. وارد کردن نمک در محیط میزان هیپوکرومیسیتی را افزایش می دهد. کاهش میزان فلورسانس هیستون H_1 پس از انکوباسیون با دانومایسین می تواند بدلیل نفوذ ملکولهای دارو از طریق حلقه تراسیکلین خود به ناحیه کروی (سر) پروتئین که خاصیت آگریزی دارد و تغییر بنای فضایی آن باشد. میانکنش هیستون H_1 با دانومایسین همچنین وابسته به قدرت یونی محیط است. افزایش میزان نمک در محیط میزان اتصال را تشدید می نماید.

مطالعات نشان داده است که دانومایسین اساساً به کروماتین فاقد هیستون H_1 متصل می شود و یا اینکه باعث جابجایی برخی از پروتئینها می گردد (۴). بررسی تأثیر دانومایسین بر کروماتین در حضور و عدم حضور هیستون H_1 نشان داده است که اتصال دارو در غلظتهای پایین ابتدا باعث باز شدن کروماتین شده ولی در غلظتهای زیاد موجب فشردگی شدن و تجمع نوکلئوزومها می گردد (۱۶ و ۱۵). همچنین مطالعات دنا تورا سیون حرارتی نشان داده است که اتصال دارو موجب پایداری پروتئین H_1 می شود و فرآیند وابسته به قدرت یونی محیط است (۱۹). با توجه به موارد فوق می توان پیشنهاد نمود که در ساختار کروماتین علاوه بر ملکول DNA، هیستون H_1 نیز بعنوان هدف می تواند در نظر گرفته شود. مکانیسم قابل پیشنهاد این است که دانومایسین ابتدا به هیستون H_1 متصل شده و باعث آزاد شدن H_1 از کروماتین می گردد. در این حالت دارو فرصت می یابد تا به نواحی DNA رابط متصل شده و در پی آن دارو بین DNA و پروتئینهای کروماتین پل زده (Cross-link) و بدین طریق کروماتین را فشرده نماید. اینکه در این فرآیند کدامیک از پروتئینهای کروماتین نقش مؤثرتر و اصلی تر را دارند و اینکه محلهای اصلی اتصال دارو کدام بخش از پروتئین است از مواردی است که نیاز به بررسیهای وسیع تر دارد و هم اکنون در دست اجرا می باشد.

جذب و هیپوکرومیسیتی می شود (۱۸). در این حالت می توان گفت که اتصال دارو مانند عمل یک عامل غیرطبیعی کننده (Denaturant) است بطوریکه در غلظتهای کم آن، پروتئین در مقابل غیرطبیعی شدن مقاومت نشان می دهد ولی در غلظتهای بالا، موجب غیرطبیعی شدن پروتئین می شود. محاسبه مقادیر ثابت اتصال و تغییرات انرژی آزاد نشان می دهد که هر چه میزان دارو در محیط زیادتر باشد ثابت تعادل تشکیل کمپلکس پروتئین- دارو افزایش می یابد در حالیکه تغییرات انرژی آزاد به مقادیر منفی تر سوق پیدا می کند که نشان دهنده تمایل واکنش برای انجام خودبخودی است.

وارد کردن نمک در محیط موجب کاهش جذب هیستون H_1 می گردد. این امر بدلیل اتصال یونهای سدیم و کلر حاصل از یونیزه شدن نمک با ملکول پروتئین است که احتمالاً با اتصال خود موجب فشردگی در ملکول پروتئین شده و جذب ۲۱۰ نانومتر را کاهش می دهند، با وارد شدن دارو در محیط این افزایش تشدید می گردد. این امر می تواند بدلیل وارد شدن دارو در بین بخشهای فشرده پروتئین باشد و یا اینکه در حضور دارو میانکنشهای H_1 - H_1 تقویت شده و در کل میزان جذب را کاهش دهد.

اسیدهای آمینه حلقوی تریپتوفان، تیروزین و فنیل آلانین، سه فلورور (Fluor) شرکت کننده در ساختار پروتئینها می باشند که در پدیده فلورورسانس شرکت می کنند. طول موج نور تهیج کننده و طول موج نشر شونده هر یک از این اسیدهای آمینه با یکدیگر تفاوت دارد (۷). هیستون H_1 فاقد تریپتوفان بوده و منحصراً یک اسید آمینه تیروزین و یک اسید آمینه فنیل آلانین دارد که هر دو در ناحیه کروی پروتئین (سر) قرار دارند (۲). مطالعات طیف سنجی فلورورسانس هیستون H_1 منحصراً نور فلورورسانس ساطع شده در ناحیه اسید آمینه تیروزین را نشان می دهد. وارد نمودن غلظتهای مختلف داروی دانومایسین به محلول هیستون H_1 موجب کاهش طیف نثری آن در ناحیه

می شود. بودجه طرح از طرف معاونت پژوهشی دانشگاه تهران تأمین شده است.

تشکر و قدردانی: از سرکار خانم مرضیه یوسف مصبوغ که در انجام آزمایشات یاری نموده اند تشکر و قدردانی

منابع

- ۱- ربانی چادگانی عذرا و زرگر سید جل . ۱۳۷۸ . میانکنش آنتی بیوتیکهای آنتراسیکلین با هیستون H₁ کروماتین. مجله زیست شناسی ایران، جلد ۸، شماره ۱ تا ۴: ۱۳-۲۲.
- 2- Barbero J. L., Franco L. and Montero F. 1982. Influence of the N-and C-terminal tails on the structure of the globular head of histone H₁. *Biochem. Biophys. Res. Commun.* 107: 842-847.
- 3- Bradbery E. M., Maclean N. and Matthews H. R. 1981. DNA chromatin and chromosomes. Black Well Sci. Pub., Oxford London Chapt. 1-2.
- 4- Cera C., Palu G., Magno S. M. and Palumbo M. 1991. Interaction between second generation anthracyclines and DNA in the nucleosomal structure. *Nucleic Acids Res.* 19: 2309-2314.
- 5- Chaires J. B., Dattagupta N. and Crothers D. M. 1993. Binding of daunomycin to calf thymus nucleosomes. *Biochemistry* 22: 284-292.
- 6- Chapman G. E., Hartman P. G., Gary P.D., Bradbury E. M. and Lee D. R. 1978. A Nuclear-Magnetic-Resonance study of the globular structure of the H₁ histone. *Eur. J. Biochem.* 86: 35-44.
- 7- Freifelder D. 1982. *Physical Biochemistry*. 2nd edition, Chapter 15, pp 537-572, W.H. Freeman and Company, Inc., New York.
- 8- Fritzsohe H., Wahnert V., Chaires J. B., Dattagupta N., Schlessinger F. B. and Crothers D. M. 1987. Anthracycline antibiotics interaction with DNA and nucleosomes and inhibition of DNA synthesis, *Biochemistry* 26: 1996-2000.
- 9- Gabbay E. J., Grier D., Fingerle R. E., Reimer R., Lery R., Pearce S. W. and Wilson W. B. 1976. Interaction specificity of the anthracyclines with deoxyribonucleic acid. *Biochemistry* 15(10): 2026-2070.
- 10- Johns E. W. 1982. *The HMG Chromosomal Proteins*, Academic Press, London.
- 11- Kersten W., Kersten H. and Szybalski W. 1966. Physicochemical properties of complexes between DNA and antibiotics which affect ribonucleic acid synthesis, *Biochemistry* 5: 236-244.
- 12- Laemmli U. K. 1970. Cleavage of structural proteins the Assembly of the head of bacteriophage. *Nature* 227: 680-685.
- 13- Lowry O. H., Roserough N. J., Farr A. I. and Randall R. J. 1951. Protein measurement with the folin phenol reagent. *J. Biol. Chem.* 193: 265-275.
- 14- Privalov P. L. 1979. Stability of Proteins: Small globular proteins. *Adv. Protein Chem.* 33: 167-241.
- 15- Rabbani A., Iskandar M. and Ausio J. 1999. Daunomycin induced unfolding and aggregation of chromatin. *J. Biol. Chem.* 274: 18401-18406.
- 16- Rabbani A., Finn R. M. and Ausio J. 2004. The anthracycline antibiotics: antitumor drugs that alter chromatin structure. *BioEssays* 27: 50-56.
- 17- Sanders C. 1977. A method for the fractionation of the High-Mobility-Group non-histone chromosomal proteins. *Biochem. Biophys. Res. Commun.* 78: 1034-1042.
- 18- Zargar S. J. and Rabbani A. 2002. Interaction of daunomycin antibiotic with histone H₁: ultraviolet spectroscopy and equilibrium dialysis studies. *Int. J. Biol. Macromol* 30: 113-117.
- 19- Zargar S. J. and Rabbani A. 2000. Interaction of daunomycin antibiotic with histone H₁: thermal denaturation and fluorescence studies. *Int. J. Biol. Macromol.* 28: 75-79

The effect of daunomycin antitumor drug on histone H1: UV/Vis and fluorescence spectroscopy studies

Azra Rabbani, Saeid Jalal Zargar, Sayeh Abdosamadi

Institute of Biochemistry and Biophysics, University of Tehran, Tehran- Iran

Abstract

In this study the interaction of antitumor antibiotic, daunomycin with histone H1 in different ionic strengths was investigated employing UV/Vis and fluorescence spectroscopy. The results show that binding of daunomycin to histone H1 reduces protein absorbance at 210 nm and the amount of denatured protein is dependent on drug concentration. By increasing drug concentration, binding constant is increased whereas denatured free energy is decreased. Increasing the ionic strength intensifies the effect. Fluorescence spectroscopy also shows that the interaction of daunomycin with histone H1 reduces the intensity of the fluorescence at tyrosine position and produces hypochromicity. The results suggest that daunomycin binds to histone H1 and quenches tyrosine residue in the protein. In the chromatin, histone H1 can also be considered as a target for antitumor anticancer drugs.

Key words: Daunomycin, Histones, Chromatin, Spectroscopy